

حقوق کیفری اقتصادی

پولشویی

ارزّه با پول شویی در اسناد بین المللی و نظام حقوقی ایران

دکتر اصغر عباسی

استادیار دانشگاه آزاد اسلامی واحد خالوس

سرشناسه : عباسی، اصغر -
 عنوان و نام پدیدآور : حقوق کیفری اقتصادی: مبارزه با پولشویی در
 اسناد بین‌المللی و نظام حقوقی ایران / اصغر عباسی.
 مشخصات نشر : تهران: نشر میزان، ۱۳۹۳
 مشخصات ظاهری : ۴۸۰ ص.
 فروست : علوم اجتماعی: ۷۶۶
 شابک : 978-964-511-565-2
 وضعیت فهرست‌نویسی : فیا
 یادداشت : کتابنامه:
 عنوان دیگر : مبارزه با پولشویی در اسناد بین‌المللی و نظام
 حقوقی ایران
 موضوع : پولشویی - قوانین و مقررات - ایران
 رده بندی : پولشویی - قوانین و مقررات کیفری - ایران
 دهی کنگره : HV ۸۰۷۹/پ۹م۲
 رده بندی : ۳۴۶/۱۶۸
 شماره ثبت ملی : ۳۴۱۷۴۶۷

هرگونه تکثیر (اعم از چاپ، فیل، الکترونیکی و...) از این اثر بدون اخذ مجوز
 از ناشر صرفاً مجاز نیست و پیگرد قانونی دارد.
 لطفاً در صورت مشاهده موارد فوق به شماره تلفن‌های ذیل اطلاع دهید.

۱۶۶
 نشر میزان
 حقوق کیفری اقتصادی
 پولشویی

مبارزه با پولشویی در اسناد بین‌المللی و نظام حقوقی ایران

دکتر اصغر عباسی

چاپ اول: تابستان ۱۳۹۳

قیمت: ۲۰۰۰۰ تومان

شماره: ۱۰۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۵۱۱-۵۶۵-۲

دفتر مرکزی: خ شهید بهشتی، بعد از چهارراه سهروردی، خ کاووسی‌فر، کوچه نکبسا، پلاک ۳۲، تلفن ۸۸۵۴۹۱۳۱

فروشگاه مرکزی: خ انقلاب، رویروی درب اصلی دانشگاه تهران، ابتدای خ فخررازی، پلاک ۸۳، تلفن ۶۶۴۶۷۷۷۰

واحد بخش و فروش: خیابان سمیه، بین مفتح و فرصت، پلاک ۱۰۴، تلفن ۸۸۳۴۹۵۲۹-۳۱

پست الکترونیکی: mizannasher@yahoo.com وب سایت: www.mizan-law.ir

فهرست مطالب

مقدمه	۱۳
بخش اول - کلیات	۱۹
فصل اول: مفهوم پول شویی و پیشینه آن	۲۰
ر اول: مفهوم پول شویی	۲۰
مبحث دینا: راه حقوق دانان داخلی و خارجی	۲۲
ر اول: حقوق دانان و محققین داخلی	۲۲
بند دوم: حقوق دانان و صاحب نظران خارجی	۲۶
مبحث دوم: حقه تطبیقه	۲۸
مبحث سوم: اسناد بین المللی	۳۲
مبحث چهارم: مقررات و اصول داخلی	۳۷
گفتار دوم: پیشینه تاریخی	۳۹
مبحث اول: خاستگاه پول شویی	۳۹
مبحث دوم: پیشینه اقدامات تقنینی	۴۴
فصل دوم: میزان پول شویی، شیوه ها، اهداف و پیامدهای آن	۵۱
گفتار اول: میزان پول شویی	۵۱
گفتار دوم: شیوه های پول شویی	۵۸
مبحث اول: مراحل پول شویی	۵۸
بند اول: مرحله جایابی یا استقرار	۵۹
بند دوم: مرحله لایه گذاری	۶۲
بند سوم: مرحله ادغام یا یکپارچه سازی	۶۴
مبحث دوم: ابزارها و فنون پول شویی	۶۶
بند اول: پول شویی از طریق سیستم بانکی	۶۸
الف) تصفیه پول	۶۹

- ب) اسمورفینگ ۷۰
- ج) نمایندگی ۷۱
- د) معاملات کلان از طریق خویشاوندان ۷۱
- ه) نقل و انتقالات الکترونیکی ۷۲
- و) معاملات ارزی ۷۴
- ز) استفاده از بانک‌های کارگزار ۷۵
- ح) درخواست وام ۷۵
- ط) افتتاح حساب با هویت مجعول ۷۶
- ی) خردسازی ۷۷
- ب) دوم: پولشویی در خارج از سیستم بانکی ۷۸
- الف) احقاق پول ۷۸
- ب) استفاده از سیستم حواله ۷۹
- ج) تأمین یا استفاده از مؤسسات غیرانتفاعی و خیریه ۸۱
- د) استفاده از کارگزاری ۸۱
- ه) بهره‌برداری از بانک‌های لوکس و گرانقیمت ۸۲
- و) پولشویی از طریق دوران حواله‌ای ۸۳
- ز) صورتحساب‌های جعلی ۸۵
- ح) پولشویی از طریق «مناطق آزاد تجاری» ۸۶
- ط) اختلاط اموال ۸۷
- ی) پولشویی از طریق «بهشت‌های مالیاتی» ۸۷
- گفتار سوم: اهداف و پیامدهای پولشویی ۹۱
- مبحث اول: اهداف پولشویی ۹۱
- الف) احتراز از شناسایی توقیف، و مصادره وجوه آلوده ۹۲
- ب) تأمین مالی اعمال مجرمانه بعدی ۹۴
- ج) مکتم داشتن و سرپوش نهادن بر جرم اصلی ۹۵
- مبحث دوم: عوارض و پیامدهای منفی پولشویی ۹۷
- بند اول: آثار و پیامدهای اقتصادی ۹۷

الف) اخلال و بی‌ثباتی در اقتصاد.....	۹۷
ب) تضعیف بخش خصوصی.....	۹۹
ج) کاهش درآمد دولت.....	۹۹
د) کاهش کنترل دولت بر سیاست‌های اقتصادی.....	۱۰۱
هـ) تخریب فرآیند خصوصی‌سازی.....	۱۰۱
بند دوم: آثار و پیامدهای سیاسی و اجتماعی.....	۱۰۲
فصل سوم: جرم‌انگاری پول‌شویی، اوصاف این جرم و ارتباط آن با تروریسم.....	۱۰۷
بخش اول: جرم‌انگاری پول‌شویی.....	۱۰۷
مبحث اول: جرم‌انگاری پول‌شویی در اسناد بین‌المللی و حقوق داخلی.....	۱۰۸
بند اول: اسناد بین‌المللی.....	۱۰۸
بند دوم: اسناد داخلی.....	۱۱۴
مبحث دوم: قلمداد جرائم پولی و مقدم بر پول‌شویی.....	۱۱۷
گفتار دوم: اوصاف جرم پول‌شویی.....	۱۳۲
مبحث اول: اوصاف جرم پول‌شویی.....	۱۳۲
بند اول: سازمان یافته بودن.....	۱۳۲
بند دوم: جرم یقه‌سفیدها.....	۱۳۸
بند سوم: جرم بدون قربانی.....	۱۴۰
مبحث دوم: اوصاف حقوقی.....	۱۴۳
بند اول: جرم فراملی.....	۱۴۳
بند دوم: جایگاه جرم پول‌شویی در طبقه‌بندی جرائم.....	۱۴۶
گفتار سوم: رابطه بین پول‌شویی و تروریسم.....	۱۴۸
مبحث اول: تعریف تروریسم و تأمین مالی آن.....	۱۵۰
بند اول: تعریف تروریسم.....	۱۵۰
بند دوم: تعریف تأمین مالی تروریسم.....	۱۵۱
مبحث دوم: ارتباط بین پول‌شویی و تأمین مالی تروریسم.....	۱۵۳

بخش دوم - مساعی بین‌المللی در زمینه مبارزه با پول‌شویی.....	۱۵۹
فصل اول: سازمان ملل متحد.....	۱۶۶
گفتار اول: اداره جرم و مواد مخدر سازمان ملل (UNODC).....	۱۶۷
مبحث اول: اصول و قواعد حداقلی مصوب سال ۲۰۰۰ میلادی.....	۱۷۱
مبحث دوم: تدوین قانون نمونه در مورد مبارزه با پول‌شویی.....	۱۷۲
گفتار دوم: شورای اقتصادی و اجتماعی - شورای امنیت.....	۱۷۶
مبحث اول: شورای اقتصادی و اجتماعی (ECOSOC).....	۱۷۶
مبحث دوم: شورای امنیت.....	۱۷۸
گفتار سوم: مجمع عمومی سازمان ملل و اقدامات آن.....	۱۸۲
مبحث اول: اعلامیه سیاسی و طرح عملی علیه جرم سازمان یافته فراملی.....	۱۸۳
مبحث دوم: اعلامیه سیاسی و طرح عملی علیه پول‌شویی.....	۱۸۶
گفتار چهارم: رئیس‌جمهوری‌های بین‌المللی.....	۱۸۹
مبحث اول: کنوانسیون.....	۱۸۹
مبحث دوم: کنوانسیون پول‌شویی.....	۱۹۵
مبحث سوم: کنوانسیون مبارزه با پول‌شویی (کنوانسیون مریدا).....	۲۰۲
مبحث چهارم: کنوانسیون بین‌المللی مبارزه با تأمین مالی تروریسم.....	۲۰۷
فصل دوم: گروه ضربت اقدام مالی علیه پول‌شویی.....	۲۱۰
گفتار اول: پیشینه و ساختار فتنف.....	۲۱۰
دسته اول: نهادهای منطقه‌ای شبه‌فتنف.....	۲۱۳
دسته دوم: سایر سازمان‌های بین‌المللی.....	۲۱۴
گفتار دوم: عملکرد و نقش فتنف در مبارزه با پول‌شویی.....	۲۱۵
بند اول: توصیه‌های چهل‌گانه سال ۱۹۹۰.....	۲۲۱
الف - چارچوب کلی.....	۲۲۱
ب - تقویت سیستم حقوقی ملی به‌منظور مبارزه با پول‌شویی.....	۲۲۲
ج - ارتقاء نقش سیستم مالی در مبارزه با پول‌شویی.....	۲۲۲
د- تقویت همکاری‌های بین‌المللی.....	۲۲۳
بند دوم: توصیه‌های چهل‌گانه سال ۱۹۹۶.....	۲۲۳

بند سوم: توصیه‌های ویژه فتف در مورد مبارزه با تأمین مالی تروریسم.....	۲۲۵
بند چهارم: توصیه‌های چهل‌گانه سال ۲۰۰۳ میلادی.....	۲۲۷
الف) سیستم‌های حقوقی.....	۲۲۸
ب) تدابیر پیشگیری از پول‌شویی و تأمین مالی تروریسم در مؤسسات مالی و غیرمالی مربوطه.....	۲۲۸
ج) انجام اقدامات اساسی در هر کشور برای مبارزه با پول‌شویی و تأمین مالی تروریسم.....	۲۲۹
د - همکاری بین‌المللی.....	۲۳۰
بحث دوم: نظارت بر اجرای توصیه‌های چهل‌گانه.....	۲۳۱
بند اول: نظارت بر کشورهای عضو.....	۲۳۲
بند دوم: نظارت بر کشورهای غیرعضو.....	۲۳۴
فصل سوم: سایر سازمان‌ها و نهادهای فرامنطقه‌ای.....	۲۳۸
گفتار اول: سازمان‌های بین‌المللی مرهون با امور بانکی.....	۲۳۹
مبحث اول: کمیته باسل در نظارت بانکی.....	۲۳۹
بند اول: بیانیه اصول باسل.....	۲۴۱
الف - قاعده «مشتري خود را بشناس».....	۲۴۲
ب - پیروی از قوانین.....	۲۴۲
ج - همکاری با نمایندگان مجری قانون.....	۲۴۳
د - پیروی از مقررات پیش‌بینی شده در بیانیه اصول.....	۲۴۳
بند دوم: اصول اساسی برای نظارت مؤثر بر بانکها.....	۲۴۴
بند سوم: هوشیاری لازم در مورد مشتري.....	۲۴۵
مبحث دوم: گروه بانکی ولفسبرگ.....	۲۴۶
مبحث سوم: صندوق بین‌المللی پول و بانک جهانی.....	۲۴۸
بند اول: افزایش سطح آگاهی.....	۲۵۰
بند دوم: آرایه معاضدت فنی به کشورها.....	۲۵۱
بند سوم: سازماندهی کنفرانسهای آموزشی.....	۲۵۱
مبحث چهارم: گروه ناظرین بانکی دور از ساحل (OGBS).....	۲۵۲

- گفتار دوم: گروه آگمونت و اینترپل ۲۵۴
- مبحث اول: گروه آگمونت (Egmont Group) ۲۵۵
- مبحث دوم: اینترپل (Interpol) ۲۶۱
- فصل چهارم: همکاری منطقه‌ای در مبارزه با پول‌شویی ۲۶۷
- گفتار اول: نهادهای منطقه‌ای شبه فتف ۲۶۸
- مبحث اول: گروه ضربت اقدام مالی کشورهای حوزه دریای کارائیب (CFATF) ۲۶۸
- بند اول: توصیه‌های نوزده‌گانه اروپا (ژوئن سال ۱۹۹۰ میلادی) ۲۷۰
- بند دوم: اعلامیه کینگستون در مورد پول‌شویی (نوامبر ۱۹۹۲) ۲۷۳
- مبحث سوم: گروه آسیا - پسیفیک در مورد پول‌شویی (APG) ۲۷۴
- مبحث سوم: سایر نهادهای منطقه‌ای شبه‌فتف ۲۷۸
- بند اول: گروه ضربت اقدام مالی علیه پول‌شویی در آمریکای جنوبی (GAFISUD) ۲۷۸
- بند دوم: گروه مبارزه با پول‌شویی آفریقای جنوبی و شرقی (ESAAMLG) ۲۸۰
- بند سوم: گروه اقدام مالی حکومتی علیه پول‌شویی (GIABA) ۲۸۲
- بند چهارم: کمیته مانوآل اروپا ۲۸۲
- بند پنجم: گروه ضربت اقدام مالی کشورهای آفریقای شمالی و خاورمیانه (MENAFATF) ۲۸۴
- بند ششم: گروه اوراسیا (اروپا - آسیایی) در مبارزه با پول‌شویی و تأمین مالی تروریسم (EAG) ۲۸۵
- گفتار دوم: مساعی و اقدامات معموله در سطح قاره اروپا ۲۸۵
- مبحث اول: کنوانسیون استراسبورگ ۲۸۸
- مبحث دوم: دستورالعمل اتحادیه اروپا ۲۹۳
- گفتار سوم: سازمان دولت‌های آمریکایی (OAS) و اقدامات معموله پیرامون مبارزه با پول‌شویی ۳۰۱

بخش سوم - بایسته‌های مبارزه با پول‌شویی در اسناد بین‌المللی و حقوق ایران ۳۰۹

فصل اول: اقدامات پیشگیرانه در مورد پول‌شویی ۳۱۰

۳۱۳.....	گفتار اول: احراز هویت مشتری.....
۳۱۹.....	مبحث اول: نگهداری سوابق.....
۳۲۲.....	مبحث دوم: دسترسی مقامات ذیصلاح به سوابق مربوطه.....
۳۲۳.....	مبحث سوم: خودداری از انجام معامله.....
۳۲۵.....	گفتار دوم: کنترل نقل و انتقالات وجوه.....
۳۲۹.....	گفتار سوم: تدارک برنامه‌های آموزشی.....
۳۳۳.....	فصل دوم: همکاری‌های شناسایی و کشف پولشویی و تسهیل اثبات آن.....
۳۳۳.....	گفتار اول: گزارش‌دهی اجباری.....
۳۳۴.....	مبحث اول: گزارش معاملات کلان.....
۳۳۷.....	مبحث دوم: گزارش عملیات مشکوک.....
۳۴۲.....	بند اول: نمونه گزارش.....
۳۴۴.....	بند دوم: معاینه گزارش.....
۳۴۶.....	مبحث سوم: ممنوعیت اطلاع‌رسانی نهانی.....
۳۴۸.....	مبحث چهارم: تعدیل رازدارانی یا حرفه‌ای.....
۳۵۳.....	گفتار دوم: تأسیس نهاد مبارزه با پولشویی.....
۳۶۱.....	گفتار سوم: فنون تحقیقاتی ویژه.....
۳۶۲.....	مبحث اول: حمل و تحویل تحت نظارت.....
۳۶۹.....	مبحث دوم: استفاده از مخبرین و عملیات سری.....
۳۷۴.....	گفتار چهارم: تسهیل اثبات پولشویی.....
۳۷۹.....	مبحث اول: معکوس نمودن بار اثبات دلیل از منظر حقوق تطبیق.....
۳۸۲.....	مبحث دوم: معکوس کردن بار اثبات دلیل در اسناد بین‌المللی.....
۳۸۷.....	مبحث سوم: معکوس کردن بار اثبات دلیل در حقوق کیفری ایران.....
۳۹۲.....	فصل سوم: ضمانت اجراها و همکاری بین‌المللی.....
۳۹۲.....	گفتار اول: ضمانت اجراها.....
۳۹۳.....	مبحث اول: رهنمودهای کلی.....
۴۰۱.....	مبحث دوم: مصادره اموال.....
۴۰۴.....	بند اول: مفهوم مصادره و اصطلاحات مشابه.....

بند دوم: مصادره اموال در اسناد بین‌المللی.....	۴۰۷
الف) مدل‌های مختلف مصادره اموال.....	۴۰۸
ب) اموال مشمول مصادره.....	۴۱۰
ج) حفظ حقوق اشخاص ثالث.....	۴۱۷
د) استفاده و مصرف اموال مصادره شده.....	۴۱۹
بند سوم: مصادره اموال در سیستم حقوقی ایران.....	۴۲۲
الف) مصادره درآمدهای ناشی از جرم.....	۴۲۲
ب) ضبط آلات و وسایل ارتکاب جرم.....	۴۲۳
گفتار دوم: همکاری قضایی بین‌المللی.....	۴۲۵
مبحث اول: همکاری بین‌المللی در مصادره.....	۴۲۹
فصل ششم: تردد و انتقال محکومین.....	۴۳۶
بند اول: سرگردان متهمین و مجرمین.....	۴۳۶
بند دوم: انتقال محکومین.....	۴۴۴
مبحث سوم: نیابت قضایی در انتقال دادرسی.....	۴۴۹
نتیجه‌گیری و پیشنهادها.....	۴۵۵
فهرست منابع و مآخذ.....	۴۶۱
الف - منابع فارسی.....	۴۶۱
۱- کتابها.....	۴۶۱
۲- مقالات.....	۴۶۳
۳- پایان‌نامه‌ها.....	۴۶۷
۴- تقریرات و گزارشات.....	۴۶۸
۵- قوانین و مقررات.....	۴۶۹
ب: منابع عربی.....	۴۶۹
۱- کتب و مقالات.....	۴۶۹
۲- قوانین.....	۴۷۰
ج: منابع انگلیسی.....	۴۷۰

مقدمه

پول‌شویی به عنوان یک پدیده نوظهور حقوقی و اقتصادی تلقی می‌شود. با وجودی که این پدیده یکی از معضلات اساسی در اغلب نظام‌های حقوقی و اقتصادی است، متفان شناخت اکثر مردم نسبت به آن بسیار اندک و تقریباً در حد صفر است. فقدان شناخت و عدم آگاهی فقط به توده مردم محدود نمی‌شود بلکه بسیاری از خواص نیز هیچ‌گونه آشنایی نسبت به این پدیده ندارند. حتی در ممالک پیشرفته نیز که قوانین عریض و طویل برای مقابله با پول‌شویی تصویب شده است، مردم عادی، کمتر معنا و مصداق واقعی آن را می‌شناسند.

تردیدی وجود ندارد که هدف ارتکاب بسیاری از اعمال مجرمانه، تحصیل سود و منفعت است. مرتکبین این اعمال برای نیل به مقصود خود نیازمند استفاده و بهره‌برداری از وجوه و منافع تحصیلی می‌باشند. استفاده و مصرف منافع اندک ناشی از جرائم خرد و وارد نمودن آن‌ها به کانال‌های اصلی، کار سخت و دشواری نیست اما زمانی که جرم، عواید هنگفت و کلانی تولید می‌کند، بهره‌برداری از آن‌ها به آسانی میسر نیست. در اختیار داشتن وجوه هنگفت آلود به جرم، مهم‌تر از آن، استفاده و مصرف آن‌ها چه بسا موجبات جلب توجه و برانگیختن ظن و تردید مقامات مجری قانون و مأمورین پلیس را فراهم آورده و نهایتاً منجر به شناسایی و دستگیری مجرمین و یا کشف و توقیف و بالاخره مصادره وجوه و عواید کثیف نامی می‌شود. از این رو وقتی یک عمل مجرمانه عواید کلان تولید می‌کند فرد یا گروه جنایت‌کار باید در جستجوی راهی باشند که بدون جلب توجه نمودن عمل مجرمانه اصلی یا مرتکبین آن، عواید تحصیلی را حفظ و بهره‌برداری نمایند. در این راستا آن‌ها به تکنیک‌ها و فنون متعدد و بعضاً پیچیده متوسل می‌شوند تا به عواید ناشی از اعمال مجرمانه، ظاهری قانونی و مشروع بدهند.

شستشوی عواید ناشی از جرم موجب تقویت قدرت اقتصادی و توان مالی جنایت‌کاران شده و در نتیجه آن‌ها را برای ارتکاب جرائم بعدی و آتی تهییج و تجهیز خواهد نمود فلذا چنانچه عملیات پول‌شویی به‌طور موفقیت‌آمیز انجام شود، این امر

اولاً؛ کشف جنایت اصلی و شناسایی و توقیف مجرمین را غیرممکن یا حداقل با مشکل جدی مواجه می‌سازد و ثانیاً؛ زمینه ارتکاب جرائم بعدی را نیز مهیا و تقویت می‌نماید چرا که وجوه تطهیر شده، منبع خوبی برای تأمین مالی جرائم بعدی محسوب می‌شوند. پولشویی نه تنها خود مولود جرائم اصلی و متفرع بر آن است و در عین حال زمینه‌ساز جرائم بعدی نیز می‌باشد علاوه بر آن انجام عملیات پولشویی هم‌زمان مستلزم ارتکاب برخی جرائم دیگر مثل جعل اسناد و ارتشاء و امثال ذلک نیز خواهد بود فلذا می‌توان پولشویی را سرمنشأ و زمینه‌ساز یک سلسله از جرائم تلقی نمود و همین واقعیت، ضرورت مقابله جدی و همه‌جانبه با این شکل از بزهکاری را دوجندان می‌نماید.

بر این اساس، مطالعه اشکال نوین بزهکاری به وضوح نشان می‌دهد که بروز تحول در عرصه‌های مختلف علوم و فنون، در قلمرو بزهکاری نیز بی‌تأثیر نبوده است. یکی از مهمترین مولودین پول در پهنه بزهکاری، تبدیل آن به یک تجارت پرسود و به تعبیری به یک صنعت «تجارت» است. جنایات سازمان یافته به‌ویژه از نوع فرامشی آن و علی‌الخصوص جرائم مربوط به قاچاق مواد مخدر بیش از سایر جرایم، مؤید رویکرد نوین است. پیدایش اصطلاح جدیدی همچون «تجارت جرم»^۱ یا «جرم برای منفعت»^۲ که در سنوات اخیر وارد ادبیات حقوقی شده است، بیانگر رواج و گسترش این اشکال از بزهکاری در جوامع مدرنی است.

نگاه نوین به پدیده بزهکاری و تلقی آن از عنوان یک تجارت سودآور و پردرآمد، اهمیت پولشویی را بیش از هر زمان دیگری مدلل می‌سازد. چرا که درآمدهای آلوده ناشی از این تجارت کثیف، نیازمند قرارگرفتن در فرایندهایی به‌منظور اختفا یا تغییر شکل دادن منشأ غیرقانونی و نامشروع می‌باشند. لذا با توجه به این نوع از مظاهر نوین بزهکاری باید راهبرد جدیدی را جستجو و طراحی کرد. راهبرد، همانا عزم جدی برای مبارزه با عملیات پولشویی است که یکی از راه‌های مبارزه با این هدف، جرم‌انگاری پولشویی با همه لوازم عرفی و متداول آن است.

بی‌تفاوتی سیستم عدالت کیفری در قبال عواید ناشی از اعمال مجرمانه و استفاده آزادانه مجرمین از اموال و وجوه کثیف، موجبات فربه‌تر شدن جنایت‌کاران و گروه‌های

1. Business of Crime

2. Crime for Profit.

جنایی را فراهم خواهد نمود و این امر نیز به نوبه خود پیامدها و عوارض منفی فراوانی را به دنبال خواهد داشت. توانایی مجرمین به انباشت سرمایه‌های پلشت و آلوده و مشروعیت بخشیدن به آن‌ها حتی می‌تواند بنیادهای دموکراتیک و ساختار حکومت‌ها را متأثر و متزلزل نماید و سبب ایجاد اختلال و نابسامانی در سیستم اقتصادی ممالک شود. عواید کلان ناشی از اعمال مجرمانه، این امکان و توانایی را به مجرمین می‌دهد که اقتصاد سیاسی و اقتصادی خود را با هزینه شهروندان شریف و صادق جامعه افزایش دهند.

روان پول‌شویی موجب اشاعه و گسترش فساد اداری و جرم سازمان یافته و تروریسم و تروریسم سازمان یافته می‌شود. احتیاج تطهیر رشوه‌های دریافتی و وجوه مورد اختلاس هستند. گروه‌های جنایی سازمان یافته نیازمند شستشوی عواید ناشی از قاچاق مواد مخدر و کالا می‌باشد. گروه‌های تروریستی از پول‌شویی جهت تامین مالی خرید اسلحه استفاده می‌کنند. سیستم پول‌شویی سه گروه در عملیات پول‌شویی، آثار و پیامدهای فاجعه‌آمیز و هولناکی را به دنبال خود دارد. بازستادن عواید آلوده به اعمال مجرمانه از مأمورین فاسد، گروه‌های جنایی سازمان یافته و گروه‌های تروریستی، یکی از بهترین روش‌ها برای جلوگیری از استمرار و تداوم اعمال مجرمانه آن‌ها است.

جامعه بشری از نیمه دوم سده گذشته شاهد رشد و افزایش بی‌سابقه جرائم سازمان یافته بوده است. افزایش این جرائم معلول عواید منفی نظیر پدیده جهانی شدن و لیبرالیزه کردن اقتصاد و بروز انقلاب عظیم در عرصه علوم و فن‌آوری می‌باشد. تحولات سریع و شگرف در عرصه فن‌آوری اطلاعات و ارتباطات موجب شده است که مجرمین راحت‌تر بتوانند عواید جزایی را به ماورای مرزهای ملی انتقال دهند که کمتر تحت نظارت و کنترل هستند، انتقال دهند. بین‌المللی شدن جرم، بیش از حد به دلیل عواملی همچون سهولت در جابه‌جایی اشخاص، افزایش جریان آزاد سرمایه و جهانی شدن خدمات مالی و بالأخره انقلاب در فن‌آوری اطلاعات و ارتباطات است. عوامل یادشده فرصت مناسبی را برای مجرمین جهت شستشوی عواید ناشی از اعمال مجرمانه با بهره‌گیری از بخش‌های مختلف اقتصادی در سطوح ملی و بین‌المللی فراهم نموده است تا آن‌ها بتوانند با سهولت و سرعت، وجوه آلوده خود را در هر نقطه از

جهان، جابه‌جا نمایند. این واقعیت مؤید آن است که فن‌آوری جدید هم به خدمت جنایت‌کاران درآمده است.

روند رو به رشد جرائم سازمان یافته به وضوح ثابت کرده است که ابزارهای کلاسیک حقوق کیفری برای مبارزه با این جنایات فاقد کارایی لازم می‌باشند و در نتیجه باید از ابزارهای جدیدتر و مؤثرتر استفاده نمود. یکی از ابزارهایی که در برخی از قوانین ملی و اسناد بین‌المللی به عنوان ابزار نوین مبارزه با جنایات سازمان یافته به رسمیت شناخت شد، جرم‌انگاری شستشوی عواید ناشی از این جنایات (جرم‌انگاری پولشویی) می‌باشد و بدین ترتیب ضرورت جرم‌انگاری پولشویی به عنوان بخشی از پاسخ جهانی در قبال شیوع روزافزون جنایات سازمان یافته متجلی شده است.

با توجه به اینکه پولشویی از آثار و لوازم حتمی جرائم سازمان یافته است به همین دلیل به موارد متعددی از این جرائم در سطح جوامع ملی و بین‌المللی، پولشویی نیز سیر صعودی پیدا کرده است. پولشویی به عنوان جنایت دهه نود میلادی، بیانگر افزایش بی‌سابقه این جرم در دهه پایانی سده گذشته است به همین جهت اوج مساعی بین‌المللی برای مبارزه با پولشویی به دهه مذکور برمی‌گردد. با این وجوه نباید فراموش کرد که واقعه یازدهم سپتامبر سال ۲۰۰۱ میلادی بیش از پیش توجه جامعه جهانی را به این پدیده معطوف داشته است. بعد از بروز واقعه تروریستی اخیرالذکر بار دیگر ضرورت مقابله جدی و همه‌جانبه با پولشویی، در کانون توجه محافل جهانی قرار گرفته است و بسیاری از ممالک خواهی‌طور اختیاری یا تحت فشار مجامع بین‌المللی به تصویب یا اصلاح قانون مبارزه با پولشویی اقدام نموده‌اند.

از آنجایی که مقابله جدی و مؤثر با پولشویی به هماهنگی و همکاری مشترک دولت‌ها بستگی دارد و ناهماهنگی برخی از اعضای جامعه جهانی مانع به ناکامی اقدامات و تدابیر ضد پولشویی در سطوح مختلف ملی و بین‌المللی می‌شود، در سال‌های آغازین هزاره سوم میلادی اهتمام کشورهای واقع در صف اول مبارزه با پولشویی و همچنین مجامع بین‌المللی حول محور نحوه تعامل و همکاری‌های بین‌المللی برای پیشگیری، کنترل، کشف و مبارزه با پولشویی و جلب همکاری همه کشورهای جهان و هم‌سویی آن‌ها با سایر ممالک متمرکز شده است. جالب آنکه در این

راستا جامعه جهانی برای نیل به مقصود و قراردادن باقی مانده کشورها در مسیر مبارزه با پول شویی بعضاً از اهرم‌های فشار و تهدید استفاده می‌نماید؛ کما اینکه سازمان تجارت جهانی، عضویت کشورمان در این سازمان را به تصویب قانون مبارزه با پول شویی موکول کرده است و اتحادیه اروپا و بانک جهانی نیز در این زمینه به تهدیدات اقتصادی متوسل شده‌اند.

نظر به مراتب معنونه، پول شویی نه تنها برای اقتصاد ملی عوارض و پیامدهای منفی فراوانی به دنبال دارد، بلکه بی‌توجهی نسبت به این پدیده و عدم تمهید سازوکارهای قانونی برای مبارزه قانونمند با آن، واکنش جامعه جهانی را نیز پی خواهد داشت. فلذا تعامل با سایر کشورها و همکاری بین‌المللی از جمله لوازم انکارناپذیر مبارزه با پول شویی است.

امروزه بالغ بر یکصد و پنجاه کشور جهان در راستای همگامی و هماهنگی با استانداردهای بین‌المللی رسماً تالیفات موکد جامعه جهانی، ساز و کارهای قانونی لازم را در زمینه مبارزه با پول شویی تصویب نموده‌اند. در کشور ما نیز به‌رغم مخالفت جدی برخی از مخالفان، نهایتاً در بهمن ۱۳۸۶ قانون مبارزه با پول شویی تصویب و پس از آن با طی تشریفات مورد نیاز، لازم‌الاجرا گردید.